

KUTSESTANDARD

Grimeerija, tase 5

Kutsestandard on dokument, milles kirjeldatakse tööd ning töö edukaks tegemiseks vajalike oskuste, teadmiste ja hoiakute kogumit ehk kompetentsusnõudeid. Kutsestandardeid kasutatakse õppekavade koostamiseks ja kutse andmiseks.

Kutsenimetuse	Eesti kvalifikatsiooniraamistiku (EKR) tase
Grimeerija, tase 5	5

A-osa KUTSEKIRJELDUS

A.1 Töö kirjeldus
Grimeerija, tase 5 töö eesmärk on karakteri loomine. Ta loob mitmesuguseid kaunistavaid ja korrigeerivaid jumestusi ning rolligrimme, sh ruumilisi ja proteesgrimme. Grimeerija viimistleb ka juukseid ja näo karvu ning kasutab erinevaid karvliisandeid. Grimeerija töö eeldab koostööd kostüümikunstniku, artisti, lavastaja ja teiste töötajatega. Grimeerija töö tulemus on isiku visuaalse väljenduse rõhutamise, karakteri loomine ja rolli välise lahenduse teostamine. Ta toetab oma tööga lavastuse eesmärgi saavutamist. Grimeerija töötab teatrites, filmistuudiotest, televisioonis jm etendusasutustes, samuti välitingimustes. Olenevalt projektist tuleb töötada ka ebanumavates tingimustes. Töö on vahelduva iseloomuga, tööaeg sõltub etenduste ja sündmuste ajast, töötatakse ka öhtuti, öösiti ja nädalavahetustel. Grimeerija töös kasutatavad ained võivad põhjustada allergiat. Takistuseks grimeerijana töötamisel võib olla värvipimedus. Töövahendid on jumestamis- ja grimeerimistooted ja -vahendid ning karvtööde ja proteesgrimmi vahendid. Kutsealal tegutseb ka grimmikunstnik, tase 6, kes teeb keerukamaid ja loomingulisemaid grimeerimistöid, loob tervikliku karakteri, korraldab ning juhendab grimmimeeskonna tööd.
A.2 Tööosad
A.2.1 Ettevalmistumine karakteri loomiseks A.2.2 Jumestus- ja grimmitoodete nahale kandmine ning eemaldamine A.2.3 Kliendisuhtlus
A.3 Kutsealane ettevalmistus
Grimeerijal on keskharidus ja ta on läbinud erialase täienduskoolituse.
A.4 Enamlevinud ametinimetused
Grimeerija
A.6 Tulevikuoskused
Teave oskuste ja trendide kohta, mille tähtsus valdkonnas kasvab. Erialased digioskused, uue tehnoloogia kasutamise oskused, turundusoskused.

B-osa KOMPETENTUSNÕUDED

B.1 Kutse struktuur

Grimeerija, tase 5 kutse moodustub üldoskustest ja kohustuslikest kompetentsidest. Kutse taotlemisel on nõutav nende kõigi tõendamine.

Kvalifikatsiooninõuded haridusele ja töökogemusele

Nõuded kutse taotlemisel

1. Keskkharidus
2. Taotletava kutse kompetentsusnõuetega seotud enesetäiendus
3. Grimeerija praktika läbimine

Nõuded kutse taastõendamisel

1. Grimeerija, tase 5 kutse, mille kehtivusaja lõpust ei ole möödunud üle kuue kuu
2. Grimeerija täiendkoolituste läbimine

Kutse andmise korraldus on reguleeritud jumestaja ja grimeerija kutsete kutse andmise korras.

B.2 Grimeerija, tase 5 üldoskused

Mõtlemisoskused

1. Arendab oma tööalaseid teadmisi ja oskusi, leiab viise, kuidas ennast täiendada ja arendada (nt osaleb konverentsidel, koolitustel, kutseühingu tegevuses, loeb erialakirjandust).

Enesejuhtimisoskused

2. Tuleb toime ebaühtlase töökoormusega. Talub koormuse ajutisi kõikumisi (sh ületunnitöö, sesoonne töö, töötaolek).
3. Reageerib ootamatutele olukordadele adekvaatselt. Talub pinget ja tuleb toime tagasilöökidega, õpib konstruktiivselt tagasisidest.
4. Järgib tööd tehes juhiseid, valdkondlikke nõudeid, eeskirju, õigusakte, standardeid jmt.
5. Järgib oma töös grimeerija ja jumestaja kutse-eetikat (lisa 1).
6. Austab teiste isiklikku ruumi ja privaatsust andmeid.
7. Austab ja tunnustab teiste kultuuride, religioonide, rahvuste, soolise identiteedi jm väärtusi ja norme ning arvestab oma tegevuses nendega.
8. Kasutab oma tegevuses enda ja teiste tervist säästvaid tööviise, isikukaitsevahendeid (sh sobivat riietust) ning järgib ohutustehnikanõudeid.
9. Kasutab töötades mugavaid ja kohandatud kehaasendeid, töövahendeid ja -võtteid. Arvestab sundasendi ning halbade harjumuste mõju iseendale ja teistele.
10. Hindab tööle kuluvat aega, planeerib ja koordineerib sellest lähtuvalt ise oma tegevust ning peab kinni kokkulepitud tööplaanist ja tähtaegadest.
11. Kaalub otsust mõistlikult ja hoolikalt ning teeb otsuse vastavalt oma teadmistele, hinnangule ja eesmärkidele. Jälgib otsuse tulemusi ja on valmis kandma vastutust tagajärgede eest, kui otsus ei osutunud õigeks.
12. Võrdleb praegust olukorda eelnevaga, analüüsib ja hindab eesmärkide täitumist ja tegevuste tulemuslikkust.
13. Käitub energiat ja ressursse säästvalt ning jäätmeid vähendavalt (nt kasutab ökoloogilisi puhastusvahendeid, sordib prügi, minimeerib printimist, vee ja elektrivahetuse kasutust jne).

Lävimisoskused

14. Loob klientide ja kolleegidega head suhted ning on koostöövalmis.
15. Teeb koostööd nii ühiste eesmärkide saavutamise nimel kui ka erinevate eesmärkide korral, arvestades kõigi poolte vajaduste ja seisukohtadega.
16. Esitab soovitusi ja mõtteid töö paremaks korraldamiseks, muudatuste tegemiseks, negatiivsete tegurite mõju vähendamiseks vms.
17. Kohandab oma käitumist ja suhtlemisviisi, lähtudes suhtluspartneri(te)st, rollidest, olukorrast jmt.
18. On suheldes paindlik ja tuleb toime väga eripalgeliste isikuomaduste või rolliga inimestega.
19. Hindab adekvaatselt suhtlemispartnerit ja -situatsiooni, valib asjakohase käitumis- ja väljendusviisi. Väljendab oma seisukohti hinnanguvabalt.

20. Kasutab oma töös arvutit sisuloome, ohutuse ja probleemilahenduse jaoks algtasemel ning infotöötuse ja kommunikatsiooni jaoks iseseisva kasutaja tasemel (lisa 2 – digipädevuste enesehindamisskaala).
21. Kasutab enese suuliseks ja kirjalikuks väljendamiseks inglise keelt tasemel B1 (lisa 3 – keelte oskustasemetel kirjeldused).
22. Mõistab ingliskeelset erialateksti, sh peamisi termineid, ning on võimeline ametis nõutud tasemel inglise keeles suhtlema.

B.3 Kompetentsid

KOHUSTUSLIKUD KOMPETENTSID

B.3.1 Ettevalmistumine karakteri loomiseks	EKR tase 5
Tegevusnäitajad: 1. Viib ennast kurssi eesootava tööga ning valmistab kavandist või grimmimanuaalist lähtudes ette vajalikud lisandid (nt vuntsid, proteesisandid, kiilakamütsid, parukad, teeb parukale soengu), arvestades stiile ja ajastut, soengu- ja kostüümiajalugu, sh rahvuslikud eripärad. 2. Selgitab välja grimeerimise eesmärgi. Valib grimeerimiseks sobivad tooted, lähtudes kliendi näonaha tüübist, seisukorrast ja kliendi east, naha värvi alatoonist ja grimmi eesmärgist. Arvestab võimalike allergeenidega toodetes ja vahendites ning võimalike nahahaigustega. 3. Valmistab kliendi grimeerimiseks ette, kasutab meigilina. Vajadusel kinnitab juuksed ja modelleerib kulnud. Puhastab kliendi näonaha sobivate toodete (nt toonik, näopiim, silmameigi eemaldaja) ja vahenditega (nt vatitikud, vatipadjad). Vajadusel kannab näonahale grimmi ja näonahka kaitsvad vahendid sõltuvalt grimeerimise eesmärgist.	
B.3.2 Jumestus- ja grimmitoodete nahale kandmine ning eemaldamine	EKR tase 5
Tegevusnäitajad 1. Lähtub grimeerimisel karakterist teatris, tele- või filmivõtetel, lavavalgusest, publiku või kaamera kaugusest ja reguleerib vastavalt sellele grimmi intensiivsuse. 2. Kannab grimpipõhja näonahale ja modelleerib. Vajadusel ühtlustab dekoltee, kaela, kõrvad ja käed. Kasutab mitmesuguseid tooteid (nt vee, õli, silikooni ja vaha baasil jumestuskreemid, aerograafvärvid, HD-tooted, mineraal- või kompaktpuudrid) ja vahendeid ning tehnikaid (nt švamm, pintsel, aerograaf, palett, spaatel). Vajadusel kasutab neutralisaatoreid, varju- ja peitevärve, tuginedes värviringile. 3. Valib karakterile sobiva põseruuzi (nt kompakt-, mineraal-, kreemvärvid) ja kannab selle nahale sobiva tehnikaga. 4. Jumestab silmi ja modelleerib, lähtudes karakterist ja grimmimanuaalist, kasutades sobivaid vahendeid, tooteid, tehnikaid ja lisandeid; kujundab laineri joone. Kinnitab kunstripsmed, ribaripsmed, ripsmetutikud, vajadusel koolutab ripsmed. Modelleerib ja kujundab kulnud. 5. Modelleerib huuled, lähtudes grimmi eesmärgist ja karakterist, kasutades sobivaid vahendeid, tooteid ning tehnikaid, vajadusel kasutab valgusevarju värve. Vajadusel fikseerib huulevärvi. 6. Korrigeerib või taastab soengu, hindab oma tööd ja viimistleb (sh käed, kõrvad, dekoltee). Fikseerib grimmi. 7. Kinnitab juuksed paruka paigaldamiseks, lähtuvalt paruka tüübist ja visuaalsest eesmärgist. Kinnitab paruka ja teised karvliksandid, kasutades selleks sobivaid vahendeid ja tehnikaid (nt liimimine, klambrid, vedrud). Pärast paruka paigaldamist viimistleb ja fikseerib soengu. Vajadusel kinnitab juukselisandid, kasutades selleks sobivaid tehnikaid ja mitmesuguseid kinnitusvõtteid (nt punumistehnika, liimimine, sõlmimine). 8. Teeb soengu vastavalt karakterile, kasutades vajadusel sobivaid lisandeid. 9. Teeb stiliseeritud (nt 1920. aastate grimm ülekantuna tänapäeva) või rahvusteelalise grimmi (geiša, india, egiptuse või muu grimm), lähtudes grimmi eesmärgist ja kasutades sobivaid vahendeid ja tehnikaid ning aksessuaare. Kasutab erinevaid karvliksandeid, näoprotese, spetsiaalseid teipe naha pingutamiseks jm, lähtudes grimmikavandist või vastavalt karakterile. 10. Eemaldab grimmi sobivate vahendite (nt vaseliin, liimieemaldusvahend, proteesgrimmi eemaldamise vahendid) ja tehnikaga ise või annab kliendile juhised grimmi eemaldamiseks ja vajadusel sobivad eemaldamisvahendid. Tagab grimmi eemaldamise, arvestades grimmis kasutatud materjale. 11. Eemaldab allergilise reaktsiooni ilmnemisel võimaliku allergiatekitaja, vajadusel korraldab esmaabi andmise.	
B.3.3 Kliendisuhtlus	EKR tase 5
Tegevusnäitajad	

1. Valmistab enne teenuse osutamist ja kliendiga suhtlemist töökoha ette ning varub piisavalt aega (vähemalt 15 minutit) ka enda emotsionaalseks ja füüsiliseks ettevalmistamiseks.
2. Jätab kliendi saabumisel hea esmamulje, käitudes viisakalt, sõbralikult ja tolerantset. Loob privaatse, turvalise ja mugava õhkkonna.
3. Käitub teenindussituatsioonides adekvaatselt ja loovalt, taandab negatiivsed emotsioonid ja kohaneb kiiresti mitmesuguste olukordadega. Ei kaota enesevalitsust ja kontrollib oma kehakeelt. Annab klienti teenindades ülevaate grimeerimise käigust.
4. Teavitab ebaadekvaatselt käitumisest vastutavat isikut või töö tellijat.
5. Teeb tehtud töödest ülevaate ja vajadusel esitab selle vastutavale isikule või töö tellijale (nt kunstnik, fotograaf, lavastaja, režissöör). Kasutab vastavalt vajadusele digivahendeid.

KUTSET LÄBIVAD KOMPETENTSID

B.3.4 Grimeerija, tase 5 kutset läbiv kompetents	EKR tase 5
Tegevusnäitajad 1. Teeb koostööd kolleegide, juhendaja või osakonna juhiga. 2. Rakendab hügieeni ja puhtuse põhimõtteid, et säilitada tervislik keskkond ja ennetada nakkushaiguste levikut (käte ja pindade pesu). 3. Desinfitseerib töövahendeid ja tooteid. 4. Kasutab tooteid hügieeniliselt (spaatlid, pintslid, palett). 5. Hoiab oma töökeskkonna ja töövahendid korras. 6. Kasutab ideekavandite loomiseks digivahendeid. 7. Avatud on uutele ideedele ja arengusuundadele.	
Teadmised 1. Nakkushaigused, nahahaigused, desinfitseerimisvahendid; erinevate ajastute jumestus ja soengud; baasteadmised näo luustikust ja lihastest; erialaspetsiifilised materjalid ja tehnikad	

C-osa ÜLDTEAVE JA LISAD

C.1 Teave kutsestandardi koostamise ja kinnitamise kohta ning viide ametite klassifikaatorile	
1. Kutsestandardi tähis kutseregistris	19-26032024-2.1/8k
2. Kutsestandardi koostajad	Anu Konze, Tallinna Linnateater Liina Pihel, Grimmikool OÜ Kärolin Raig, jumestuskunstnik Merlit Veldi, grimmikunstnik Liia Viitas, Eesti Meigikunstnike Ühendus
3. Kutsestandardi kinnitaja	Kultuuri Kutsenõukogu
4. Kutsenõukogu otsuse number	32
5. Kutsenõukogu otsuse kuupäev	26.03.2024
6. Kutsestandard kehtib kuni	25.03.2029
7. Kutsestandardi versiooni number	8
8. Viide Ametite Klassifikaatorile (ISCO 08)	2659 Loomingulised töötajad, mujal liigitamata
9. Viide Euroopa kvalifikatsiooniraamistikule (EQF)	5
C.2 Kutsenimetus võõrkeeles	
Inglise keeles	Make-up Artist, EstQF Level 5
C.3 Lisad	
Lisa 1 Grimeerija ja jumestaja kutse-eetika	
Lisa 2 Digipädevuste enesehindamiskaala	

Lisa 3 [Keelte oskustasemete kirjeldused](#)